

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління корпоративними фінансами»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	072ФБССФР_мд_2023; 3 семестр
Трудомісткість	120 год., 4,0 кредити
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Чумак Валентина, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування <i>e-mail</i> : valentya.chymak@pdaa.edu.ua , тел. 095 645 61 41 Сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/chumak-valentya-dmytrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань та практичних навичок з питань управління корпоративними фінансами, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення корпорацій
Компетентності	Загальні: ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Спеціальні (фахові): СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Результати навчання	ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
Методи навчання	Словесні методи (лекція); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою – підготовка реферату); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; інтерактивні методи (дискусії, диспути, дебати); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

Тема 1. Особливості організації та функціонування корпорацій. Корпорація як тип організації підприємницької діяльності. Поняття, функції та принципи організації корпоративних фінансів. Фінансовий менеджмент в системі управління фінансами корпорацій. Система корпоративного управління. Фінанси зарубіжних корпоративних структур. Фінанси вітчизняних корпоративних структур. Фінансова політика корпорації. Роль корпорацій на фінансовому ринку. Первинний та вторинний ринок цінних паперів. Формування курсової вартості корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку.

Тема 2. Аналіз фінансової звітності корпорацій. Фінансова звітність як основа аналізу якості фінансів корпорацій. Бухгалтерський баланс його зміст та форма. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Економічний зміст форм фінансової звітності. Показники, що визначають положення корпорації на фондовому ринку. Основні показники структури капіталу, методика їх розрахунку, нормативні значення та економічний зміст. Показники ділової активності, фінансової стійкості, рентабельності, методика їх розрахунку та економічний зміст.

Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та їх використання у фінансових розрахунках корпорацій. Методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках. Категорії, що використовуються при визначенні вартості грошей. Визначення майбутньої вартості грошей у фінансових розрахунках. Прості та складні відсотки, методика розрахунку та економічний зміст. Інтервали розрахунку. Грошові потоки, анuitет. Визначення теперішньої вартості грошей у фінансових розрахунках. Прості та складні відсотки визначення теперішньої вартості, методика розрахунку та економічний зміст. Інтервали розрахунку.

Тема 4. Управління активами корпорації. Управління оборотними активами. Аналіз складу та структури оборотних активів. Методика оптимізації залишків оборотних активів. Нормування оборотних активів корпорації. Стратегія фінансування оборотних активів. Джерела формування оборотних активів та їх класифікація. Рівні фінансової стійкості, їх економічний зміст. Управління необоротними активами. Економічний зміст та види необоротних активів. Показники якісного складу та руху основних засобів, майнового стану корпорації.

Тема 5. Управління капіталом корпорації. Поняття та класифікація капіталу. Середньозважена та гранична вартість капіталу. Структура капіталу та прийняття інвестиційних рішень. Управління власним капіталом. Склад та структура власного капіталу. Оцінка елементів власного капіталу. Емісійна та дивідендна політика корпорації. Управління позиковим капіталом. Склад та структура позикового капіталу. Вартість залучення позикового капіталу. Ефект фінансового важеля та його використання в управлінні залученим капіталом. Показники ефективності використання позикового капіталу.

Тема 6. Управління прибутком корпорації. Роль і місце прибутку корпорації. Види прибутку. Мета і функції управління прибутком. Принципи забезпечення ефективного управління прибутком. Завдання системи управління прибутком. Механізм формування операційного та чистого прибутку. Поняття беззбиткового рівня виробництва. Операційний леверидж. Методика визначення та показники рівня операційного левериджу.

Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю корпорацій. Інвестиційна політика корпорації. Джерела фінансування капітальних вкладень. Методи вартісної оцінки ефективності інвестиційних проектів.

	<p>Фінансові інвестиції та оцінка їх ефективності. Методика визначення доходу від участі в капіталі дочірнього підприємства. Визначення збитку від участі в капіталі підприємства.</p> <p>Тема 8. Корпоративне фінансове планування. Фінансове планування та його значення в управлінні корпорацією. Стратегічні напрямки розвитку і об'єкти планування. Перспективне, поточне та оперативне планування корпорацією. Бюджетування та його роль в управлінні корпорацією. Перспективи розвитку бюджетування. Контроль за виконанням фінансових планів корпорації.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Додатки А, Б, В</p> <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. Здобувач вищої освіти повинен обов'язково бути присутнім на заняттях, а у випадку відсутності з будь-яких причин на занятті повинен ліквідувати заборгованість з лекційного та практичного матеріалу. Здобувач вищої освіти під час навчального процесу та вивчення дисципліни повинен дотримуватись академічної доброчесності стосовно виконання самостійної роботи. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, що передбачені робочою програмою.</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен з'являтися на заняття за розкладом, вчасно (згідно розкладу занять) та завершувати його згідно графіку навчального процесу. Під час занять здобувач вищої освіти не повинен користуватись мобільним телефоном. Обов'язковим є виконання всіх практичних завдань. Якщо здобувач вищої освіти виконує практичне завдання несвоєчасно без поважних на те причин, то викладач приймає його в позаурочний час, знижуючи бали за виконання практичного завдання на 30 відсотків.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Навчальні дисципліни, які передують вивченню дисципліни Управління корпоративними фінансами: Фінансовий менеджмент, Управління фінансово-економічною безпекою</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <p>1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.</p> <p>2. Карачарова К. А. Управління корпоративними фінансами : конс. лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 68 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <p>1. Берест М. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 164 с.</p> <p>2. Бражник Л. В., Чумак В. Д. Управління проектами в умовах кризи. <i>Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності</i> : матеріали II міжнар. наук.-практ. інтерн.-конф., м. Дніпро, 10 квітня 2020 р. Дніпро, 2020. С. 30–34.</p>

3. Власова Н. О. Фінанси підприємств : підруч. Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
4. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент : підруч. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
5. Плотінкова М. Ф., Назімов І. Г. Засади управління корпоративними фінансами зарубіжний досвід преміювання за ризик фінансового інвестування. *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 18 лютого 2021 р. Луцьк : Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2021. С. 199–201.
6. Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами: 36 матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф. Київ : КНЕУ, 2020. 720 с.
7. Терещенко О. О., Іващенко А. І. Сучасний стан і напрями інноваційного розвитку корпоративних фінансів. *Фінанси України*. 2018. № 1. С. 112-124.
8. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
9. Ходзицька В. В. Розвиток корпоративних структур: генезис наукових підходів. *Фінанси України*. 2019. № 1. С. 111-123.
10. Чумак В. Д. Управління дивідендною політикою підприємства. *Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах* : матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 15-16 квітня 2021 р. Полтава, 2021. С. 283–286.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»: <http://dtkk.com.ua/?lang=ukr>.
2. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.
3. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.
4. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
5. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку <http://www.ssmsc.gov.ua>.

Рік введення

2023 рік

Додаток А

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю програмних результатів навчання
<p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку</p>	<p>Тема 1. Особливості організації та функціонування корпорацій Тема 2. Аналіз фінансової звітності корпорацій Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та їх використання у фінансових розрахунках корпорації Тема 4. Управління активами корпорації</p>	<p>Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Підготовка тез Виконання практичних завдань Аудиторна контрольна робота</p>
<p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів</p>	<p>Тема 5. Управління капіталом корпорації Тема 6. Управління прибутком корпорації Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю корпорацій Тема 8. Корпоративне фінансове планування</p>	<p>Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Підготовка тез Виконання практичних завдань Аудиторна контрольна робота</p>

Додаток Б

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		аудиторна контрольна робота ³	
			підготовка тез ¹	виконання практичних завдань ²		
Тема 1. Особливості організації та функціонування корпорацій	2	4	10	3	18	9
Тема 2. Аналіз фінансової звітності корпорацій	2	4		3		9
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та їх використання у фінансових розрахунках корпорації	2	4		3		9
Тема 4. Управління активами корпорації	2	4		3		9
Тема 5. Управління капіталом корпорації	2	4		3		9
Тема 6. Управління прибутком корпорації	2	4		3		9
Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю корпорацій	2	4		3		9
Тема 8. Корпоративне фінансове планування	2	4		3		9
Підготовка тез				10		
Аудиторна контрольна робота					18	18
Разом	16	32	10	24	18	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти готують тези (максимум 10 балів), при цьому бали в журналі виставляються окремою позицією;

² протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують практичні завдання (задачі) по кожній темі навчальної дисципліни (максимум 3 бали за тему);

³ протягом семестру передбачено написання аудиторної контрольної роботи (максимум 18 балів), при цьому бали в журналі виставляються окремою позицією.

Додаток В

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Бали	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-2	<p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про здатність застосовувати поглиблені знання в сфері управління корпоративними фінансами для прийняття управлінських фінансових рішень; обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;</p> <p>1 бал – у випадку наявності окремих неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про наявність базових знань у сфері управління корпоративними фінансами для прийняття фінансових рішень; обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами та оцінювати їх ефективність;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері управління корпоративними фінансами</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-4	<p>4 бали - здобувач вищої освіти отримує за виконання вправ на практичних заняттях у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про здатність застосовувати управлінські навички у сфері управління корпоративними фінансами; обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами та оцінювати їх ефективність;</p> <p>3 бали – у випадку наявності незначних арифметичних помилок чи недоліків у оформленні за вірної методики розв'язання задачі, що свідчить про здатність застосовувати базові навички у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>2 бали – у випадку незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про володіння базовими технологіями у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>1 бал – у випадку наявності помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про недостатність знань з управління корпоративними фінансами в;</p> <p>0 балів - здобувач вищої освіти отримує за виконання вправ на практичних заняттях у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач, що свідчить про відсутність знань у сфері управління корпоративними фінансами</p>
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез)	0-10	<p>10 балів – у випадку, коли тези опубліковані, здобувач вищої освіти приймав участь у конференції;</p> <p>5 балів – у випадку, коли тези відповідають всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти приймав участі у конференції, засіданні гуртка, круглого столу, тощо;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності тез</p>
Виконання завдань самостійної роботи (практичні завдання)	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує за виконані домашні завдання у розрізі тем у випадку правильного виконання практичних завдань та належного їх оформлення, що свідчить про здатність застосовувати управлінські навички у сфері управління корпоративними фінансами; здатність обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;</p> <p>2 бали – у випадку наявності незначних арифметичних помилок чи</p>

		<p>недоліків у оформленні за вірної методики розв’язання задачі, що свідчить про здатність застосовувати базові навички у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за виконані домашні завдання у розрізі тем у випадку наявних незначних методологічних та арифметичних помилок при виконання домашніх завдань, що свідчить про середній рівень здатності використовувати знання й практичні навички з управління корпоративними фінансами;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує за невиконані домашні завдання, що свідчить про відсутність знань у сфері управління корпоративними фінансами</p>
<p>Аудиторна контрольна робота 2 теоретичні питання (по 5 балів за кожне), 1 задача (8 балів)</p>	<p>0-18</p>	<p><i>Теоретичні питання:</i> 4 – 5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття питання, що свідчить про здатність застосовувати поглиблені знання в сфері управління корпоративними фінансами для прийняття управлінських фінансових рішень; обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;</p> <p>2 – 3 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень розуміння сутності управління корпоративними фінансами;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків та неточностей у відповіді, що свідчить про наявність базових знань у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері управління корпоративними фінансами.</p> <p><i>Задача:</i> 7-8 балів за виконання задачі – у випадку повністю правильної методики розв’язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про здатність застосовувати управлінські навички у сфері управління корпоративними фінансами; здатності обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері управління корпоративними фінансами та оцінювати їх ефективність;</p> <p>5-6 балів – у випадку наявності незначних арифметичних помилок чи недоліків у оформленні за вірної методики розв’язання задачі, що свідчить про здатність застосовувати базові навички у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>3-4 балів – у випадку незначних помилок в методиці розв’язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про володіння базовими технологіями у сфері управління корпоративними фінансами;</p> <p>1-2 балів – у випадку наявності значних помилок у розв’язуванні задачі, що свідчить про недостатність знань з управління корпоративними фінансами;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності розв’язку задачі, що свідчить про відсутність практичних навичок з управління корпоративними фінансами</p>